

Jemes Ina Giruma (James) Vonaviakova

Jemes igituma God ina wawaya dobu ku kudubina kurisi. Ina giruma kamoni ivi akovisi da ikikava nota ghamaghamasi Keresiyana vibeyebeyena kamoni ita viiya da mara nonowa tepanai ita makai ma iti nowesi da i bera gisigisi ma ghamaghamasi na maninina. Ina vibeyebeyena kamoni na miiba peyarisi iterei, ti na nuwatanonasi. Keresiyana inowesi da ikikava iti nuwanotana ma ita berai. Nota bogii ma bogiyyai ivi sisiyei, kamoni na mumurisi ma moyamoyakisi, ruyagha, yawasa maninina, vitumaghana ma bera biibiisi, nuwagiura, vikawapata, kayotata ma vokuwaya, nuwanuba, nipowana ma ikikava wawaya ke ini tupaviresi, ikikava iti sisiya bubuna ma ke wawaya viya ina kitakuyowesi ma viya ina kayowesi.

Jemes igituma da i Keresiyana yawasina kamoni na ke vitumaghana kava ma bera biibiisi yavata ita beraberi.

Jemes ina nota weni nakanani irereghi.

Sapta 1:1 Giruma ivotawei.

Sapta 1:2-8 Vitumaghana ma nuwagiura.

Sapta 1:9-11 Wawaya mumurisi ma moyamoyakisi.

Sapta 1:12-18 Ruyagha.

Sapta 1:19-27 Sisiya ma bera.

Sapta 2:1-13 Keresiyana ita kitaruvai da wawaya viya ke ina kitakuyowesi.

Sapta 2:14-26 Vitumaghana ma bera biibiisi.

Sapta 3:1-18 Keresiyana iti sisiya bubuna.

Sapta 4:1 da ku 5:6 Keresiyana ma dobu yawasina.

Sapta 5:7-20 Vonavinota bogii ma bogiiyai.

Vitumaghana ma nuwagiura.

¹ Taku Jemes, Bada Yesu Keriso* ma God i biga-biga wawayiku.*

Tami Israel na kami dam ivi 12 ma kovi verubogebogeyana da dobu bogii ma bogiiyai kamosiyai komakamakai na tami kurimi agirugiruma. Kiiwa kiiwa.

² Varevaresiku, maranai ruyagha bogii ma bogiiyai kona panapanani na kovi nuwabiibii kirakiiyei,

³ iyamna koakovi da ruyagha kamonai kona miirikikina na tuna ini vitemi da ami vitumaghana ini rewapana.

⁴ Mara nonowa kona miirikikina da nota magura gwabimiyai ina rakata, da aviyavisina maghinomiyai ina nekiibau na ke kona kiitonatona, iyamna namada nota kiimatanina ma rewapanina gwabimiyai.

⁵ Ma tam iyai nuwagiura gwabimuwai kegha na kevi nowi God kurina da ina verem, iyamna God ina agabiibai irakata da iyavo kava ini nowi na kudubisi ina vere kirakiiyesi ma ke ina yeghisi.

* **1:1: Keriso:** Grik damsı gamosi evonavona bo 'Keriso' ma Hibru damsı gamosi evonavona bo 'Mesaya.' Ivi ruwa iyamna 'God ina Vivinevine Wawayina.' * **1:1:** Mat 13:55; Mak 6:3; Apos 15:13; Gar 1:19

⁶ Ma God kurina kinowi na kevi tumaghana, ke meyani am nota ina ragharagha. Tam iyai am nota ina ragharagha na tam nakanani ma tovava yegiyai, yanunu tovavina ita yekuyekuri.

⁷⁻⁸ Tam na kekiikiigwamgwam ma am bera kudubina kamoni kekiikiitonatona. Ma ke kuna notai da Bada avi biibiina ina verem.

Moyamoyakisi ma mumurisi.

⁹ Keresiyana moyamoyakisi na iti nuwabiibai da God ina terepisi.

¹⁰ Ma Keresiyana mumurisi iti nuwabiibai da God ina tereoruwesi, iyamna ti nakanani ma saru dipiyai, ina yawasa tupona.*

¹¹ Madegha ina gogo ma muyamuyana na saru tanana ina poyai da ina sivi ma ina peku ma kitana ina bero. Maghimaghighina bade wawaya mumurina. Ina biga ina berabera ma nani kamoni kana mara ina kovi.

Ruyagha ma rubui.

¹² Tami iyavo kava ruyagha koghegavovori ma komiimirikikina na koti nuwabiibai. God ina vonakiyapa bagibagina iterei kurimi da tami iyavo kava nuwanuwana koviiviiya na ami miya ina veremi ma miyiina na yawasa makamakii nonowina.

¹³ Ma wawaya ruyagha ina panani ma ini nuwatini da bera berona ina berai na ke ina vona da God iruyaghai, iyamna God ke meyani berona ina kayowei ma ke meyani wawaya ini beroberowesi da ina peku.

* **1:10:** Isa 40:6-7

14 Maranai wawaya sago sago duma ruyagha epanapanani na ti mani i nota beroberosi inuwatinisi ma etitinavuresi.

15 I kayowana da nota beroberosi ini nowesi da berabero ina berai. Ma berabero ina damona na rabobo.

16 Varevaresiku, tami nuwanuwaku. Ke wawaya ini beroberowemi.

17 Puyo kiikiimatanisi kudubina na Mamai God gwabinai eororu kurita. Tuna kinuwa yaseganisi iyamoni. Ma nani yaseganisi na ruvovireviresi da sawara dobuwai keyakeyusi eruruvovirevirei. Ma God na ke nakanani, ke ruvovirevirena.

18 God tuna mani ina kayowanai vonavaghata sisiyina ivereta da yawasa vuna taviia. Ma aviyavisina kudubina iyamoyamoni kamoni na God matanai tota ina wawaya na taghe kirakai da ina wawaya vovokaravita.

God vonana tiyanei ma tavotekatekei.

19 Varevaresiku, tami nuwanuwaku, konota bubuna. Wawaya ina vivisisiya na kudubimi kovi yana bubuna. Ma sisiya kubiine na ke koni sisiya yaghina. Ma ke yaghiyaghinai nuwanuwami ina pughu.

20 God ina kayowana na yawasa maninina ma wawaya nuwanuwana ina pughu na ke kovokovoghina da God ina kayowana ina berai.

21 Tuna kubiine ami bera beroberosi ma nota dadabusi kudubisi kogigiratawei. God vonana nuwanuwami kamoni ivoni na ere vopepetimi kovokikini da ini yawasimi.

²² Ke tam mani kuni beroberowe meyem. God vonana ke kuni yanotei, aviyavisina evonavonem na nakanani keberai.

²³ Tam iyai God vonana kuni yanei ma berana ke kuna berai, tam nakanani ma wawaya tuna mani maghighina noma kamonai ita kitai.

²⁴ Ina kitai ina kovi na ina nae da yaghiyaghina nuwanuwana ina wapa da maghighina kitana ikikava.

²⁵ Ma ke nakanani taberai. God vonana na kiimatanina ma iyavo kava berabero ikutatanisi na ina votawesi. Mara nonowa vonana kuna kitatupei, ma aviyavisina kuvi yavi bo kuvi yanei na nuwanuwam ke ina wapa ma kevotekatekei na vaghina God ini biibinim.

²⁶ Tam iyai kenotanotai da vokavakavara ketana kuakovi ma am sisiya ke kuta koyakoyagha bubuni na tam mani kiberoberowe meyem, ma am vokavakavara na iyamna kegha.

²⁷ Ita Mamai God matanai vokavakavara vaghata ma maninina na weni. Uuwawe ma kwapukwapura vivikamyuyuwisi kona koyagha bubunisi. Ma kona koyagha meyemi da tupuwa ina kayowana beroberosi ke ini dowadowimi.

2

Ke wawaya viya kona kayo bubunisi ma viya na kegha.

¹ Varevaresiku, tami ita Bada Yesu Keriso koitumaghane ma tuna kana kadara irakata kirakai. Tuna kubiine ke wawaya viya kona kayo bubunisi ma viya na kegha.

² Mikeda mura wawayina kana gara biibiina ma imonagha bubuna ma moyaka wawayina kana gara tamosikasikana ma ivi ruwa ita rui ami ku dughu gawarina.

³ Ma mura wawayina kota kayo bubuni na kota vonei bo, “Gawara biibiina weni, kemakai.” Ma moyamoyakina kota vonei bo, “Tam, nake kemiiri.” Bo kota vona bo, “Kaekunukunukuwai kemakai.”

⁴ Nakanani kota berai na koti matakira da tami nota berona gwabimiyai da wawaya sago koterepai ma sago kotereoruwei.

⁵ Varevaresiku, tami nuwanuwaku, kovi yana. Wawaya moyamoyakisi dobuwai i mura igisi ma kegha da God ivinesi da i vitumaghana irakata ma yavata ivi nuwasago. Ma namada vonakiiyapa bagibagina iterei da iyavo kava nuwanuwana iviia na ina vikiivavona ini rapenei.

⁶ Ma tami, avi kubiine moyamoyakisi koteretereoruwesi? Kota notai da mura wawayisi ikayonogenogeyanemi ma eviivinimi da itupavireviremi ma ku gabura etereteremi.

⁷ Ma ti damsi na Yesu Keriso kana vava biibiina ekiikiiviberoi, ma tuna vavana kokanikani.

⁸ Ma God vonana kamonai Bada ina sisiya bagibagina iterei na weni, “Ikikava tam mani kinuwaviina meyem na bade nakanani kwinam nuwanuwana keviiya.”* Tuna kona nununura kimatani na kona berabera bubuni.

⁹ Ma tami iyavo kava wawaya sago koikayoberowanei ma wawaya sago kokayokayo bubuni na tami Bada ina sisiya bagibagina kovi kiigiyeyi.

* **2:8:** Lev 19:18

10 Tam iyai vonaviyoyovana sisiyina sago kava kuvi kiigiiyei na vonaviyoyovana kudubina kuvi kiigiiyei ma tam na berabero wawayim.

11 Ma God ivoneta bo, “Kawam kuravaghi na tuna kava yavata koni pekana, ke sago meni wawayina yavata.” Ma bade ivona bo, “Ke wawaya kuna kiivunui.” Ma mikeda sago kubera ma sago ke kuta berai ma kegha da vonaviyoyovana kudubina kuvi kiigiiyei.*

12 Aviyavisina peyarina kona vivisisiyei ma aviyavisina bade kona berabera na nani kamona nuwanuwami ke ina wapa da God ina vonaviyoyovana tepanai ini tupaviremi. Ma bade tuna ina votaweta.

13 Tam iyai wawaya ke kuta vivikamyuyuwesi na God ina vitupavira maranai na ke ini kamyuyuwem. Tam iyai wawaya kuvivi kamyuyuwesi na vitupavira ke kuna yabumanei.

Vitumaghana ma bera.

14 Varevaresiku, wawaya sago evonavona da tuna God itumaghanei ma ina bera kitana bogiiyai na ina vitumaghana na iyamna kegha. Ma nani vitumaghanina kwebuna na ke ini yawasi.

15 Mikeda tuwanatim sago kana gara kegha ma kana vavai kegha.

16 Ma kuna vonei bo, “God ini biibiinim, kevi gara bubuna ma kekam bubuna.” Nakanani kuni sisiya ma ke aviyavisina sago kuta verei da kuti vitei na am sisiya iyamna kegha.

* **2:11:** Exod 20:13-14; Deut 5:17-18

17 Vonavaghata da vitumaghana kava ma bera biibiisi ke kuna beraberai na nani vitumaghanina na raborabobona.

18 Ma wawaya sago ina vona bo, “Wawaya viya itumaghana, ma viya na bera biibiisi eberaberai.” Ma ana vonapotei bo, “Mikeda am bera biibiisi kegha na ikikava am vitumaghana ana kitai? Ma taku, aku bera biibiisi ini matakira da aitu-maghana.”

19 Tam, kitumaghana da God sago kava bo? Ibiibai! Ma ke tuna kava. Kanuma beroberosi bade nakanani itumaghana da God emakamakai ma eyabuyabumanei da ekirokiroro.

20 Kuneghanegha ghagha! Kutakovi da God kuni tumaghane ma bera biibiisi ke kuna berai na am vitumaghana na kwebuna.

21 Ita kaekiki Abraham konotanotai bo kegha? Natuna Aisiki suwara kana kema tepanai iterei da ita suwara, tuna kubiine God ivona da tuna na wawaya maninina.*

22 Kokitai, ina vitumaghana tepanai nani berana iberai, ma nakanani iberai kubiine na ina vitumaghana irakata da ivi tumaghana kamowa.

23 Giruma katamana ikikava igirumi na itupuwa. Ivona bo, “Abraham ivi tumaghana da Bada ina sisiya na vonavaghata. Ma Bada ikitai da Abraham ina vitumaghana irakata, tuna kubiine ekayokayowei ma ivonakiiyaragha da tuna na ina wawaya maninina.” Ma bade igiruma da God ivona bo, “Abraham na kwinaku.”*

24 Kokitai, ke ita vitumaghana kava ma ita

* 2:21: Gen 22:1-14 * 2:23: Gen 15:6; 2Chr 20:7; Isa 41:8

bera yavata na God ina vona da tota na wawaya maninita.

²⁵ Ma bade Reiyab konotai. Tuna wavine madamadawarina ma Israel i nanaga wawayisi ikarava irui ku Jeriko na ikoyagha bubunisi. Ma ivi vitesi da keta sago iviia ma ionagha da iverau. Tuna kubiine God ivonakiiyaragha da wavine maninina.*

²⁶ Nakanani ma wawaya tupuwina kava ma kanumina kegha na tuna wawayina na rab-orabobona, ma bade vitumaghana kava ma bera kegha na vitumaghana raborabobona.

3

Pepam kuta koyagha bubuni.

¹ Varevaresiku, ke peyairimi God vonana koni beyebeyena. Koakovi da tokai vibeyebeyena wawayikai na vitupavira maranai kakii vitupaviravira na ina bagibagi kirakai, ke wawayota viya nakanani.

² Peyarita mara nonowa kaeta tatakutakurei. Ma wawaya iyai ke meyani da ina sisiya kamoni ita vivibero ma bade ke ita vivisisiya wapawapa, tuna wawayina na wawaya kiimatanina. Ma tuna kovokovoghina da tupuwina kudubina ini bada bubuni.

³ Hosi kawanai kirama ini karaghi da pepana ina kiitani, ma kiramina damodamona hosi kawaririna, nevana da nevana urava ina kuta. Nani uravisi tatitina da ina vovotekateketa.

⁴ Ma bade konotai da waka ghamanakina ma kana yabiyabi na gisina. Ma yanunu irakata, ma

* **2:25:** Josh 2:1-21

kegha da yabiyabi wawayina kovokovoghina da waka ini badei.

⁵ Ma bade, pepata na gisina ma kegha da vibero ma kayotata sisiyisi ini sisiyei.

Konotai, dipa irakata kirakai ma kegha da keyama tamodidighina kava ma nani dipana ina runawa da kudubina ina kara yavui!

⁶ Ma pepata na nakanani ma keyama karakaratina. Pepata ina berona irakata da ita yawasa kamonai karena da ku damona kudubina ini beroi. Nani keyama karakaratina ina karagavovorita, iyamna sisiya beroberosi Seitan gwabinai epipisi.

⁷ Tota wawayana na ghamoghamo bogii ma bogi-iyai takiikiivimanamanamisi, kiu ma iyana ma dowata tetetesi yavata.

⁸ Ma ke sago iyai pepana ita kiivimanamanami da ita votekatekei. Wawayana pepana na ibero kirakai ma ke ruvaruvana da ina kiivimanamanami. Tuna nakanani ma mota berona, ina kanim na kuna rabobo.

⁹ Nani pepanai tikiikiiwa Bada ita Mamai kurina ma bade nani pepanai wawayana timimagisi ma takiikiiviberosi, ma kegha da God wawayisi iyamonisi da tuna maghimaghighina.*

¹⁰ Vikiikiiwa ma imaga nani kawanai ekiiki-ibau. Varevaresiku, ke nakanani kona berai.

¹¹ Ke meyani vusira bonaghina sago na okowa ma yegai ina kiibau.

¹² Varevaresiku, ke meyani koweya iname da kiiroko ina terei. Ma ke meyani karibo iname da

* **3:9:** Gen 1:26

momore ina terei. Ma bade ke kovokovoghina da vusira rari yegayegiina okowa biibiina kunivui.

Nuwagiura God gwabinai.

¹³ Wawaya iyai nuwanuwagiurina bo notanotana kamomiyai na evi matakira da tuna ikikava wawayina. Eberai da yawasa maninina ma ere vokuwayina ma ere nuwagiurina ina bera biibiisi ina bera da wawaya ina kitai.

¹⁴ Mikeda nuwanuwam kamonai nuwakapi ma vomatamatigha emakamakai na ke kuna kayotata da tam nuwagiura wawayim, tuna na vibero vaghata.

¹⁵ Nani nuwagiurina na ke kunumai itoru, tuna na dobu kana nuwagiura, ke God gwabinai ma Seitan gwabinai ipisi.

¹⁶ Meni dobunai nuwakapi bo vomatamatigha emakamakai na nani dobunai vimakiiberowana ma berona bogii ma bogiiyai ina tuputupuwa.

¹⁷ Ma nuwagiura kunumai inoru na tuna akovina na maninina kavakava. Ma tuna na ere nuwanubana, ere agabiibiina, ere vokuwayina, ma mara nonowa wawaya ikamyuyuwesi ma bera biibiisi eberabera. Ke kwinana sago ina terepai ma sago ina tereoruwei. Ma ke vimiiriruwaruwa.

¹⁸ Wawaya ere nuwanubana ina makai na tuna nakanani ma pei biibiina ita voni ma yaba kana mara ina nekiibau na iyamna biibiina ina panani, God ku matana ina yawasa na maninina.

4

Dobu yawasina ke koni nuwabiibiyei.

¹ Avi kubiine kamomiyai vivonapasipasiyana ma viruwa irakata? Iyamna na weni, tami mani ami kayowana beroberosi nuwanuwami epiropiroi.

² Sawara kokirokirorowei ma ke kovokovoghina da kota viiya, tuna kubiine koikawapata ma kokiikiivunuwa. Wawaya i sawara komatamatighei, tuna kubiine koigamowana ma koiruwa. Ami kayowana sawarisi ke kota panapanani iyamna ke kota niponipowana God kurina da ita veremi.

³ Bo mikedada koinowi na ke ita vereveremi, iyamna ami nota ke biibiisi, bera wapawapa kubiine koinowi da tupuwa yawasina koti nuwabiibiyei.

⁴ Tami nakanani ma wawaya kawana itutudowai! Koakovi bo kegha da dobu yawasina koni nuwabiibiyei na God koni kawapatei? Ana vona meyei, mikedada dobu yawasina kona kayokayowei na ke kovokovoghina da God koni turanei.

⁵ Konotanotai da giruma katamana na ke ita vona bubuna bo? Ivona da Kanuma Vovokaravina nuwanuwatai iterei ma tuna na nuwakapi wawayina, ina kayowana ghamana da ita vonakiiyapa God kurina ke tikiigiyei.

⁶ Ma kegha da God ina agabiibai everevereta na ivi rewapana kirakai. Giruma katamana ivona bo, “God wawaya kayotatasi na emiimiiripotesi, ma wawaya vokuwayisi na ina agabiibai evereveresi.”*

⁷ Tuna kubiine kotereoruwe meyemi da God

* **4:6:** Prov 3:34

ina rewapana gaburinai kona makai. Devil komi-iripotei da ina verukuyowemi.

⁸ Komiiririya God kurina ma bade tuna ina miiririya kurimi. Berabero wawayimi, imami kotepokowakowai. Miiriruwaruwami, nuwanuwami kogigiratawei.

⁹ Ami berabero kubiine nuwanuwami edugari, kovomatadoga ma kotou. Vinama kovoterei ma kosiyapa. Nuwabiibai kovoterei ma kovi nuwapoya.

¹⁰ Kovokuwaya meyemi Bada kurina, ma tuna ina ruepimi.

Ke koni wawuvivirana.

¹¹ Varevaresiku, Keresiyana turaturami ke koni avaberowesi. Wawaya kwinana ini avaberowei bo ina bera ini tupavirevirei ma ina vona da ibera beroi na bade God ina vonaviyoyovana iavaberowei. Tam ke vitupavira badana da kuna vona da God ina vonaviyoyovana na biibiina bo berona. Am biga da nani vonaviyoyovanina kuna kivini.

¹² Ma nani vonaviyoyovanina na God ivereta ma tuna kava ini tupavirevireta. Tuna kava wawaya ini yawai bo ina gwaramutui. Tam avi kuyoyoi da kwinam ina bera kuni tupaviravirei?

Ke kona kayotata.

¹³ Kovi yana, tami iyavo kava kovonavona bo, “Karako bo maram tanumataya ku kwanatu sago, nani dobunai tamakai da madegha sago ina kovi. Ma biga taberai da mura ghamana taviya.”*

* **4:13:** Prov 27:1

14 Ma ke kotakovi da maram aviyavisina ina tupuwa kurimi. Tami ami yawasa na nakanani ma kwavu, ina nekiibau ma ke mara gurina na ina wapa.

15 Weni nakanani kota vona. “Bada ina kay-owanai da maram yawayawasita tamakamakai na weni bigana bo nokoni bigana taberai.”

16 Ma kegha da konotanota meyemi da tami mani ami akova tepanai kona makamakai na kokayokayotata. Nakanani kokayokayotata na tuna na bera berona.

17 Vaghina ma, iyi tam nota kuviiya da bera biibiina sago kuta berai ma kegha, ke kuta berai na tuna bera berona God ku matana.

5

Vonaverena mura wawayisi kurisi.

1 Tami iyavo kava mura ghamana gwabimiyai na kovi yana! Kotou ma kosiyapa iyamna maghinomiyai na nuwapoya ma vokwarakwara kona panani.

2 Ami mura iravuwa ma kami gara biibiisi na kaniketekete ikutasikasike yana.*

3 Ami gold da silva na epuwapuwa. Vitupavira maranai na nani puwapuwana ini mamatara da tami ikikava wawayimi. Ma karako weni ku marana, ami mura koribai ma kopanikowei. Tuna kubiine na tupuwimi keyama ina karai.

4 Kovi yana! Iyavo kava ami biga eberaberai ma ke koti miiyesi na evonavona dimadima. Nani

* 5:2: Mat 6:19

touna namada ighae da Bada Rewapana Kirakiina ivi yanei.*

⁵ Ami yawasa dobuwai na biibiina kavakava, ma ami kayowana kudubina kopanapanani. Mara nonowa kokamkam dodo da yapami erakaradata. Ma kegha da damonai na rabobo kona panani.

⁶ Tami wawaya biibiisi kovi wavusi ma kovi kiiwunuwana ma ti damsi na ke kovokovoghina da iti tarapaparana meyesi.

Ere nuwanubami kobanenega ma konipowana.

⁷ Varevaresiku, ere nuwanubami kona koyakoyagha ma kona banebanenega da Bada ina vovira kana ku mara. Konotai da vao badana ere nuwanubana ina vivikoyakoyagha da garewa kana mara ina nekiibau ma ikikava ere nuwanubana ekoyakoyagha da vavai ina rove bubuna.

⁸ Ma tami bade, ere nuwanubami kobanenega. Ma komiirikikina, kokoyakoyagha iyamna gisina kava Bada ina nekiibau.

⁹ Varevaresiku, tami mani kamomiyai ke kona vonakunukunura. Nakanani kona berai na Bada ini tupaviremi da ku berona ina teremi. Kokitai, Vitupavira Badana Ghamana namada inekiibau, matuketai emiimiiri.

¹⁰ Varevaresiku, Bada avana peroperoveta ivivi sisiya na ivi matakira kurita, iyamna ere nuwanubasi vokwarakwara kamonai ibanebanenega.

¹¹ Koakovi da iyavo kava vokwarakwara kamonai emiimiirikikina na ti damsi na God

* 5:4: Deut 24:14-15

ina vibiibiina kamonai. Job konotai, tuna imiirikikina na damonai biibiina ipanani, Bada ivi kamyuyuwei ma ina agabiibai ivi debei kurina.*

¹² Ma sisiya ghamana na weni. Avonavonemi, ke dobu bo kunuma bo aviyavisina sago avasiyai konitukikita da vonakiiyapa bagibagina kona terei. Koni vaghina na kovona bo “E, vaghina,” ma koni kegha na kovona bo “Kegha.” Weni nakanani kona berai na Bada ke ku berona ina teremi.*

¹³ Kade, kamomiyai wawaya sago inuwapoya bo? Ita nipowana. Kade, wawaya sago inuwabiibai bo? Ita tavora, ita vokavakavara Bada kurina.

¹⁴ Kade, wawaya sago gubagubagina bo? Keresiyana kami vinoraveraveyana kovonesi da ina pisi ma Bada avanai oira gisina ina viiya da ininina ini kununubi ma ina nipowana kubiine.*

¹⁵ Vitumaghanai ina nipowana na gubagubagina ina yawasa, Bada ini yawasi. Ma ina berabero na Bada ina notatawei.

¹⁶ Tuna kubiine ami berabero koni mamatarei turaturami kurisi ma kona nipowana kubiisi ma ina nipowana kubiimi da kona yawasa. God ina wawaya maninina ina nipowana na tuna rewapanina ma ere iyamna.

¹⁷ Elaidiya tuna na wawayota tota nakanani, ma kegha da nuwanuwana kudubinai inipowana da garewa ke ita katuna ma vaghina, ke sago garewa ita katuna da madegha aroba ma nawaravi mi-ikovimasago ikovi.*

* **5:11:** Job 1:21-22, 2:10; Psa 103:8 * **5:12:** Mat 5:34-37 * **5:14:** Mak 6:13 * **5:17:** 1Kgs 17:1, 18:1

18 Muriyai inipowaname da ita katuna ma garewa ghamana kunumai ioru.*

19 Varevaresiku, mikedda wawaya sago vonav-aghata ketana ita voterei da ita siwana ma kwinana ita nae da ita rutini ita vovira,

20 na konota bogai da meni wawayina kwinana berabero kamoni irutinakiibuwei na kanumina ivi yawai. Ma God siwana wawayina ina bera beroberosi ina notatawei.*

* 5:18: 1Kgs 18:42-45 * 5:20: Prov 10:12; 1Pit 4:8

Gapapaiwa New Testament
The New Testament in the Gapapaiwa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Gapapaiwa long Niugini
copyright © 2009-2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gapapaiwa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

02820c89-25a2-533d-9e19-9a2d0e178860